

**Uchwała Nr XVIII/123/16
Rady Miejskiej w Tyczynie
z dnia 22 stycznia 2016 r.**

w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary”.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2015.1515)

Rada Miejska w Tyczynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć aktualizację „Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2015” do 2016 r. w brzmieniu jak w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tyczyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Plan Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016

Aktualizacja - styczeń 2016 r.

Opracowanie:

Przemyska Agencja Rozwoju

Regionalnego S.A.

ul. Rynek 26, 37-700 Przemyśl

tel. (016) 676 09 85, fax. (016) 676 09 86

www.parr.pl, e-mail: info@parr.pl

Urząd Miejski w Tyczynie

ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn

tel. 17 22-19-310; fax. 22-19-217

www.tyczyn.pl; e-mail: tyczyn@tyczyn.pl

Borek Stary, marzec 2008 r.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	3
II.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	5
2.1	Charakterystyka miejscowości na tle gminy Tyczyn	5
2.2	Położenie geograficzne	6
2.3	Rys historyczny miejscowości	7
III.	INWENTARYZACJA ZASOBÓW	11
3.1	Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe.....	11
3.2	Sfera społeczna	13
3.3	Sfera gospodarcza.....	21
3.4	Infrastruktura techniczna	21
3.5	Dziedzictwo kulturowe i turystyka.....	27
3.6	Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne	29
IV.	BILANS STRATEGICZNY - ANALIZA SWOT.....	32
V.	KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI.....	34
VI.	PLAN WYKONAWCZY	35
6.1	Zestawienie planowanych zadań inwestycyjnych.....	36
6.2	Źródła finansowania planowanych zadań inwestycyjnych.....	38
6.3	Harmonogram realizacji planowanych zadań inwestycyjnych	41
VII.	SYSTEM REALIZACJI PLANU	43
7.1	Wdrażanie Planu	43
7.2	Monitoring, sprawozdawczość i promocja	44

I. WPROWADZENIE

Plan Odnowy Miejscowości Borek Stary jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Dokument ten jest niezbędny do ubiegania się przez Gminę Tyczyn o ośrodki z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Borek Stary, głównie z Programu Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii”.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary jest obszar tej miejscowości i obejmuje lata 2008-2016. Horyzont czasowy Planu pokrywa się z okresem perspektywy finansowej UE na lata 2007-2013 wraz z zastosowaniem reguły wydatkowania środków $n + 2$ (tj. w ciągu dwóch kolejnych lat) oraz 2-letnim okresem nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Podstawą opracowania Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary była analiza obszernego materiału źródłowego przeprowadzona przez konsultantów Przemyskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz pracowników Urzędu Miejskiego w Tyczynie. Istotny wpływ na zawartość tego dokumentu miały wyniki konsultacji społecznych z przedstawicielami najważniejszych środowisk społecznych i gospodarczych sołectwa. Debata z udziałem społeczności lokalnej odbyła się 6 listopada 2007 r.

Podstawę opracowania Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016 stanowiły w szczególności:

- Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tyczyn, 2000 r.,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Tyczyn, lipiec 20014 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tyczyn na lata 2004-2007 z uwzględnieniem lat 2008-2011, kwiecień 2004 r.,
- Związkowy Plan Gospodarki Odpadami dla Gmin Związku Komunalnego „WISŁOK”, lipiec 2004 r.,
- Program Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Tyczyn, 2005 r.,
- Sprawozdanie z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Tyczyn na lata 2004-2007 z uwzględnieniem lat 2008-2011” oraz „Związkowego Planu Gospodarki Odpadami dla Gmin Związku Komunalnego „Wisłok””, marzec 2017 r.,

- Zintegrowany Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy na lata 2007-2015,
- Program Współpracy Gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2008,
- dane Urzędu Miejskiego w Tyczynie,
- dane statystyczne GUS
- wydawnictwa książkowe:
 - „Tyczyn – miasto i gmina”, autor Stanisław Kłos, Krosno 1998 r.,
 - „Tyczyn i okolice”, autor Barbara Samolewicz, Krosno 2003 r.,
 - „Tyczyn – dziedzictwo kulturowe. 635 lat Tyczyna (1368-2003), pr. zbiorowa, Tyczyn 2013 r.,
 - „Samorząd lokalny – istota, efekty i doświadczenia, XV lat samorządu gminy Tyczyn 1990-2005”, pod. red. Adama Czudeca i Grzegorza Ślusarza, Rzeszów – Tyczyn 2005 r.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1 Charakterystyka miejscowości na tle gminy Tyczyn

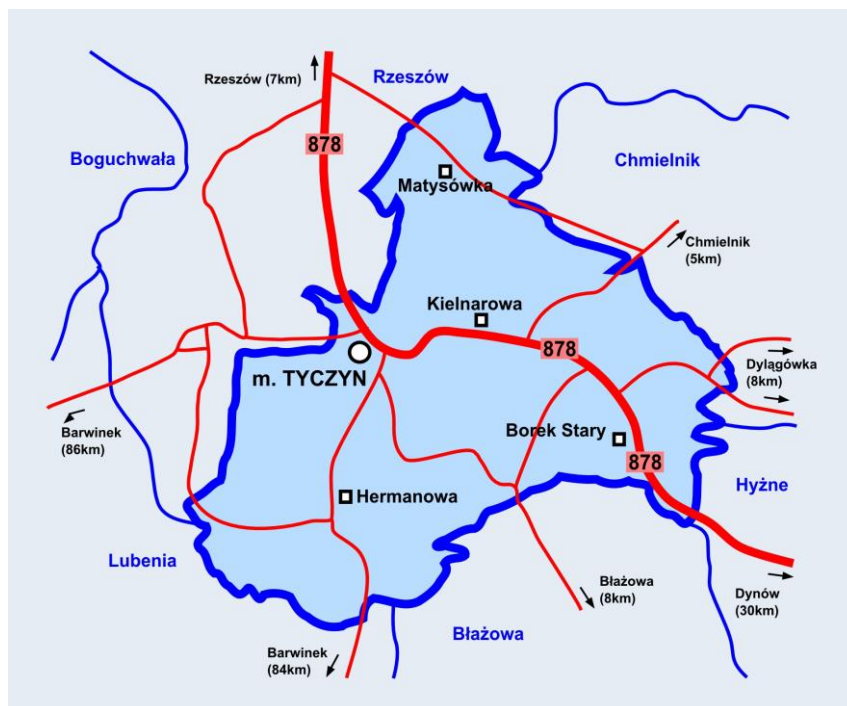
Borek Stary jest jednym z czterech sołectw i miastem Tyczynem wchodzącym w skład Gminy Tyczyn. Położony jest w południowo-wschodniej części gminy, która należy do powiatu rzeszowskiego, w województwie podkarpackim.

Na dzień 31 grudnia 2015 wieś zamieszkiwało na pobyt stały 1811 osób, co stanowiło 15,46% mieszkańców całej gminy. Powierzchnia miejscowości wynosi 13,15 km² i zajmuje 22,29 % gminy. Pod względem gęstości zaludnienia Borek Stary zajmuje ostatnie miejsce w Gminie Tyczyn.

W Borku Starym znajdują się Szkoła Podstawowa, dom ludowy, filia Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej, Wiejski Ośrodek Zdrowia, kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła, Sanktuarium Maryjne.

Część mieszkańców Borku Starego posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 34% gospodarstw, natomiast do sieci wodociągowej 12%. Wszystkie gospodarstwa domowe podłączone są do sieci energetycznej, zaś do sieci gazowej - 85% gospodarstw.

Przez Borek Stary przebiega droga wojewódzka nr 878, relacji Rzeszów-Dylągówka.

Rys. 1. Gmina Tyczyn.
Źródło: www.tyczyn.pl.

2.2 Położenie geograficzne

Borek Stary leży w okolicy 22⁰ długości geograficznej wschodniej i 50⁰ szerokości geograficznej północnej. Położony jest na Pogórzu Dynowskim, 5 km na południowy wschód od Tyczyna.

Miejscowość graniczy od zachodu i północy z Kielnarową (Gmina Tyczyn) i przysiółkiem Borówki (Gmina Chmielnik), od południa z Nowym Borkiem (Gmina Błazowa), od wschodu z Brzezówką (Gmina Hyżne). W skład Borku Starego wchodzi następujące przysiółki: Kanada, Nowa Wieś, Podklasztor, Podgórze, Dół, Góra, Pod Królką. Przez wieś przepływa rzeka Strug.

Otoczającą miejscowość wzniesienia (300-350 m n.p.m.), poprzecinane mozaiką pól uprawnych i terenów zadrzewionych, stanowią o dużych walorach krajobrazowych tej okolicy. Większe obszary leśne to Las Borkowski, Las Buczyna i Las Pustki (na wschodzie), a najbardziej urokliwe z licznych uroczysk to Muchówki i Południak. Na krańcu południowo wschodnim wyróżnia się wzniesienie Szklana Góra, wznosząca się nad doliną płynącej od Hyżnego rzeczki Tatyny.

Borek Stary pełni funkcję rolniczo-mieszkalną. Głównym ośrodkiem pracy, usług, administracji, kształcenia i lecznictwa dla mieszkańców Borku Starego są pobliskie miejscowości.

Położenie miejscowości Borek Stary przedstawia rysunek 2.

Rys. 2. Położenie miejscowości Borek Stary.

Źródło: opracowanie własne PARP na podstawie www.szukacz.pl.

2.3 Rys historyczny miejscowości

Czas powstania miejscowości nie jest dokładnie znany. Przypuszcza się jednak, że istniejącej już wsi nadano prawa niemieckie w I poł. XV w. W 1418 r. miała kościół oraz dwie kaplice - Najświętszej Marii Panny i Świętego Krzyża. W pierwszej znajdował się słynący z cudów obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem, do którego zdążały liczne pielgrzymki.

Prawdopodobnie wieś ta od swoich początków wchodziła w skład dóbr tyczyńskich, jako ośrodek włości. Z dokumentu lokacyjnego wynika, że Tyczyn był własnością królewską. Za panowania Ludwika Węgierskiego, Tyczyn z okolicznymi włościami zakupił Otton z Pilczy. Po jego śmierci właścicielką tych dóbr została jego żona Jadwiga Melsztyńska wraz z córką Elżbietą. Nieokreślone prawa miał do tych ziem Władysław Jagiełło, któremu sąd polubowny w 1404 r. przyznał miasto z okręgiem. W 1417 r. Jagiełło poślubił córkę Ottona, Elżbietę Granowską, a po jej śmierci w roku 1420 obdarzył tymi dobrami jej dzieci z poprzedniego małżeństwa, zastrzegając sobie dożywocie. W 1423 r. Jagiełło rzekł się 1/3 swojego dożywocia na rzecz Jana z Giczyna - męża Ofki, będącej córką Elżbiety Granowskiej z poprzedniego małżeństwa. Wśród 13 przekazanych wsi znalazł się i Borek Stary. Po śmierci króla włość tyczyńska dostała się w ręce Jana Granowskiego, syna Elżbiety, który przyjął nazwisko rodowe matki - Pilecki. Pileccy pozostawali właścicielami klucza tyczyńskiego do roku 1585. Następnie właścicielami byli: Rafał Kostka, Działyńscy, Braniccy, Potoccy, Wodziccy. Ostatnim właścicielem dóbr tyczyńskich był Witold Uznański.

Właściciele latyfundiów oddawali poszczególne wsie w dzierżawę, w 1711 r. Braniccy chcieli oddać Borek Stary i Borek Nowy, będące dotąd jedną wsią, której to dzierżawy nikt nie chciał przyjąć, ze względu na dużą kontrybucję. Około 1778 r. dzierżawił Borek Franciszek Skrzyński. Natomiast w 1884 r. dzierżawcą była Zofia z Szymanowskich hrabina Wallis. W okresie międzywojennym na folwarku gospodarował Wojciech Łukaszewicz.

Pleban borkowski ksiądz Bartłomiej zwrócił się do Jana Pileckiego, kasztelana krakowskiego i starosty przemyskiego o uposażenie istniejącego XV w. kościoła pw. św. Piotra i Pawła. Akt ten nadano w Zalesiu; w 1541 r. ratyfikował go Rafał Pilecki. Parafia obejmowała trzy wsie: Borek Stary, Borek Nowy, Brzezówkę. Pod koniec XV w. parafia w Borku Starym została połączona z parafią tyczyńską. Unia ta trwała do 1888 r., kiedy to parafię borkowską ponownie erygował biskup przemyski.

W 1624 r. Tatarzy spalili drewniany kościół, a na jego gruzach w latach 1646-1649 postawiono kościół kamienny, konsekrowany dopiero w 1883 r. W 1912 r. został on rozbudowany, w 1926 r. rozebrany a na jego miejscu wybudowano obecny kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła.

Prepozyt tyczyński, kanonik kolegiaty jarosławskiej, ksiądz Maciej Niwicki, ufundował w II poł. XVII w. klasztor dominikański przy kaplicy NMP. W klasztorze istniało hospicjum dla chorych, data jego powstania nie jest jednak znana.

W latach 1684-1726 Dominikanie wybudowali kościół pw. Wniebowzięcia NMP i św. Jacka, nieco później zbudowano murowany klasztor.

W 1834 r. liczba mieszkańców Borku Starego wynosiła ok. 2 200, by pod koniec XIX w. (1890 r.) - w wyniku szalejących epidemii - zmniejszyć się do 1 460 osób.

W 1684 r. w Borku istniała szkoła parafialna, która funkcjonowała prawdopodobnie do rozbiorów. Od 1846 r. istniały dwie szkoły: jedna parafialna, a druga przyklasztorna. Szkoła przyklasztorna została zlikwidowana w 1864 r. z powodu braku uczniów. W 1870 r. wybudowano nową szkołę, jednoklasową, ludową, w której najpierw uczył ksiądz, a później nauczyciele świeccy. W 1912 r. rozbudowano ją, dzięki temu była już dwuklasowa. Pod koniec II Rzeczypospolitej szkoła realizowała program czterech klas. W czasie II wojny światowej we wsi działały tajne komplety; zorganizowano też kurs oświatowy dla dorosłych.

Okręg tyczyński - podobnie jak i reszta kraju - przeżywał czasy najazdów, wojen, epidemii, które hamowały jego rozwój. Na XVI-wieczną Polskę często napadali Tatarzy. W czasie jednego z najazdów (1624 r.) grasujący w tych stronach, basza Kantemir, szef hordy tatarskiej spalił kościół parafialny. Na dobra tyczyńskie niejednokrotnie najeżdżał także Stanisław Stadnicki, zwany diabłem łańcuckim.

W czasach „Potopu” działali w tej okolicy Szwedzi, a w 1657 r. oddziały Jerzego Rakoczego. W XVIII w., w wyniku aktywnego udziału właścicieli Tyczyna w kolejnych elekcjach dobra ich były najeżdżane i niszczone.

Po pierwszym rozbiorze Borek wchodził w skład cyrkułu rzeszowskiego należącego do zaboru austriackiego.

Pod koniec XIX w. działający na ziemi rzeszowskiej chłopci utworzyli organizacje ludowe. Przed I wojną światową aktywnie działał w Borku oddział Stronnictwa Ludowego i związany z nim Związek Młodzieży Wiejskiej „Wici”. W 1906 r. powołano zgromadzenie ludowe, mające ustalić zmianę ordynacji wyborczej PSL. Z inicjatywy m.in. ludowców zorganizowano w 1910 r. obchody pięćsetnej rocznicy bitwy pod Grunwaldem. W 1913 r. mieszkańcy Borku wybudowali pomnik z okazji 50-tej rocznicy powstania styczniowego. Bodziec do realizacji tego pomysłu wyszedł od członków powstałego w 1934 r. Związku Strzeleckiego.

Wieś galicyjska okresu międzywojennego była uboga. W 1938 r. na 372 gospodarstwa w Borku Starym tylko 8 z nich (w tym trzy folwarki) posiadało areal przekraczający 5 ha, a 207 gospodarstw miało powierzchnię nie większą niż 1 ha.

W porównaniu z okolicznymi wioskami w Borku najwięcej było małych gospodarstw chłopskich.

Druga wojna światowa rozpoczyna się w Borku Starym najazdem hitlerowców - 9 września 1939 r. Teren gminy tyczyńskiej włączono do Generalnej Guberni. Okupanci wyznaczyli chłopom duże kontyngenty w postaci zboża, żywca i mleka. Jesienią 1942 r. rozpoczęto wywózkę ludności, zwłaszcza młodzieży, na przymusowe roboty do Niemiec. W związku z silnym oporem ludności po wsiach przeprowadzono masowe łapanki. Z Borku hitlerowcy wywieźli ok. 100 młodych ludzi, przede wszystkim młodych mężczyzn, wyłapanych nocą. Przed wywozem wielu wyratował ostatni właściciel folwarku - Wojciech Łukaszewicz, który albo informował ich o planowanej łapance albo osobiście wykupywał już złapanych. W okresie późniejszym, terror okupanta stale wzrastał, w 1943 r. spacyfikowano Tyczyn i przyległe wsie, dokonywano egzekucji ludności cywilnej. Na terenie Borku zastrzelono wtedy kilkunastu mężczyzn, lecz miejscowa ludność nie pozostała bierna wobec tych aktów przemocy, szybko zaczęły się rozwijać różne punkty oporu. Zbrojny ruch oporu masową formę przybrał dopiero w 1943 r., chociaż już od pierwszych miesięcy wojny działał na tym terenie Związek Walki Zbrojnej. Obok ZWZ (późniejszej AK) aktywne działania podejmowały od 1942 r. Bataliony Chłopskie. Tyczyńska placówka AK, obejmująca swą działalnością okoliczne gromady w tym Borek, wchodziła w skład podobwodu Rzeszów - Południe. Siedzibą dowódcy II kompanii tej placówki był klasztor oo. Dominikanów.

Na terenie wzgórza klasztornego przeprowadzano m. in. praktyczne ćwiczenia kursu podchorążych. W tym czasie prowadzono tu także rozmowy między AK i UPA w sprawie zaprzestania wzajemnych walk. Klasztor Borecki był miejscem schronienia osób „niepożądanych” - m.in. na przełomie lat 1944-45 znalazł schronienie kpt. armii jugosłowiańskiej zbiegły z niemieckiej niewoli, legendarny przywódca oddziału partyzanckiego Ułanów Jazłowieckich AK, powstałego w rejonie Lwowa.

Pod koniec lipca 1944 r. na terenie Tyczyna przeprowadzono „Akcję Burza” (punktem zbornym i bazą był klasztor). Niemcy wycofali się w kierunku Rzeszowa, a sytuację opanowali partyzanci. 30 lipca 1944 r. do Tyczyna weszły pierwsze oddziały Armii Czerwonej.

Zaraz po wyzwoleniu, na terenie miasta i gminy zaczęto organizować władzę. Już w pierwszych dniach sierpnia 1944 r. działała tu Miejska Rada Narodowa, nieco później zorganizowano władzę gminną. Jeszcze jesienią rozparcelowano folwark w Borku Starym. Nastąpiły liczne aresztowania działaczy konspiracyjnych przez NKWD i UB. Na tym terenie działały też organizacje podziemne WiN.

Istniejąca przed II wojną światową w Tyczynie Kasa Stefczyka w 1944 r. zmieniła nazwę na Gminną Kasę Spółdzielczą. Od 1945 r. obejmowała swym zasięgiem sześć

gromad, w tym Borek. W 1948 r. uznano Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” za jedyną formę spółdzielni na wsi, włączono do niej m.in. „Jedność” z Borku Starego.

W 1968 r. odsłonięto pomnik wzniesiony ku czci ofiar wojny. W 1980 r. powstał związek NSZZ RI „Solidarność”, działający nieprzerwanie w czasie stanu wojennego do czasu oficjalnego reaktywowania po tzw. okrągłym stole w 1989 r.

W 1990 r. powstał Komitet Obywatelski, który wziął udział w wyborach samorządowych wprowadzając swoich przedstawicieli do Rady Miejskiej w Tyczynie.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

3.1 Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe

Borek Stary leży w rozległej pradolinie Wisłoka, przez którą przepływa rzeka Strug. Wypiętrzające się wzgórza przynależą do Karpat Zewnętrznych, a dokładnie do niewielkiej jednostki fizyczno-geograficznej - Pogórza Dynowskiego. Zbocza wzniesień rzeźbią mniejsze lub większe dolinki, rozliczne parowy, tworzące urokliwe uroczyska. Niektóre zbocza stoków objęte są osuwiskami. Wszystko to wpływa na niezwykłą malowniczość krajobrazu i niezapomniane widoki.

Przez wieś przepływa rzeka Strug, która w dolnym biegu (u południowego krańca wsi) łączy się z płynącą od Hyżnego rzeczką Tatyną, natomiast w górnym biegu wpada do Wisłoka. Cieki te charakteryzują się dużymi spadkami i małym zalesieniem zlewni. Lokalne, ulewne opady oraz nagłe roztopy pokrywy śnieżnej powodują ich wezbrania i zalewanie dolin.

Borek Stary znany jest z wyjątkowo dobrych źródeł wody wykorzystywanych m.in. w produkcji wody mineralnej Rzeszowianka. Na terenie klasztoru oo. Dominikanów znane jest „cudowne źródło”. Woda z niego od lat ma renomę zdrowej wody. W okładach łupków występują również krystaliczne wody oligoceńskie, ale wydobycie ich wymaga kosztownych wierceń.

W bezpośrednim sąsiedztwie rzeki i jej dopływów utworzyły się najlepsze gleby, głównie brunatne, w miejscach najniżej położonych, wilgotnych - kwaśne, bagienne. W centralnej części wioski występują gleby bielicowe.

Ponad 3/4 ogólnej powierzchni miejscowości obejmują użytki rolne, wśród których ok. 4% stanowią łąki, 14% lasy i grunty leśne.

Hyżniańsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje powierzchnię 24 620 ha, w skład którego wchodzi obszar gmin Tyczyna, Błażowej, Chmielnika, Hyżnego, Niebylca z wsią Gwoźnica oraz Markowa z wsią Husów. Na terenie Gminy Tyczyn Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w sołectwie Borek Stary i obejmuje jej południowo-wschodnią część o powierzchni 1 100 ha. W skład chronionego obszaru wchodzi fragment wzgórz rozciągających się na południowy wschód od drogi z Kielnarowej do Chmielnika (wzdłuż doliny potoku Chmielnik) i na wschód od biegnącej dolina Strugu drogi wojewódzkiej nr 878 z Rzeszowa do Dylągówki – na odcinku od Kielnarowej do granicy z Gminą Błażowa.

Rys. 3. Położenie Hyżniańsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Źródło: www.tyczyn.pl – zakładka obszary chronione.

Najwyżej położoną partię wzgórz porasta tu 100-hektarowy kompleks leśny, tzw. Borkowski Las, poniżej rozciągają się malownicze pola i łąki poprzecinane jarami i zadrzewionymi dolinami potoków. Piękno obszaru gminy można podziwiać z ponad 20 miejsc określanych jako ciągi i punkty widokowe.

Hyżniańsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu jest drugim co do wielkości (po Mielecko-Kolbuszowskim) obszarem chronionego krajobrazu w wojewodzie podkarpackim. Hyżniańsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu posiada tylko 32% (wg innych źródeł 25%) powierzchni leśnej. Przeważają tu lasy liściaste i mieszane, tworzące grądy i skupiska drzew bukowych będące pozostałością pradawnej buczyny karpackiej. Skupiska drzew w dolinach rzecznych są pozostałością lasów łęgowych. W rezerwacie przyrody Mójka (Gmina Błażowa), znajdującym się na terenie tego obszaru, przedmiotem ochrony jest las bukowo-jodłowy oraz stanowisko bobra europejskiego. Rezerwat Wilcze (Gminy: Błażowa i Niebylec) został utworzony ze względu na kompleks jodły podgórskiej ze znacznym udziałem buka.

Hyżniańsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu jest bogaty faunistycznie, stanowi ostoję rzadkich gatunków, takich jak: puchacz Bubo-Bobo, bocian czarny, salamandra plamista (leśnictwo Szklary i Hadle Szklarskie), rzadki motyl górski – niepylak mnemozyn (okolice Błażowej) oraz borsuka, gronostaja, łasicy, chomika, rzadkich ptaków drapieżnych” krogulca, myszołowa oraz licznych ptaków śpiewających. Swoją ostoję ma tu również zwierzyna łowna.

Różnice w budowie geologicznej w znacznym stopniu warunkują klimat. Ulega on zróżnicowaniu w zależności od warunków lokalnych, takich jak: rzeźba terenu, warunki

hydrograficzne, szata roślinna oraz zagospodarowanie terenu przez człowieka. Wyróżnia się dwa piętra klimatyczne: umiarkowanie ciepłe, którego średnia wieloletnia temperatura waha się w granicach od 6°C do 8°C oraz umiarkowanie chłodne, charakteryzujące się średnimi wieloletnimi temperaturami powietrza od 4°C do 6°C. Te dwa piętra należą do pluwialnego typu klimatu.

Wiatry wykazują stosunkowo małą siłę, najczęściej występują dość umiarkowane o sile 5-10 m/sek., przeważnie z kierunków południowo-zachodniego i południowego.

Okres trwania pokrywy śnieżnej kształtuje się w granicach pod 60 do 150 dni. Szata śnieżna pojawia się najczęściej. W drugiej połowie listopada lub na początku grudnia. Natomiast jej zanik ma miejsce na przełomie marca i kwietnia.

W związku z działalnością człowieka, w stanie naturalnym nie występują już na tym terenie lasy łęgowe związane z brzegami rzek. Rosną tu jedynie pojedynczo lub w grupach drzewa charakterystyczne dla tego środowiska, m.in. olchy, topole, wierzby, jesiony i zespoły łązowisk.

Na zmeliorowanych terenach pojawiają się, charakterystyczne dla łąk wilgotnych kaczeńce, jaskry, niezapominajki, dziewanny.

Pomiędzy gęstą zabudową wsi rozciągają się pola uprawne i łąki z pojedynczymi kępami drzew śródpolnych, zerdzewieniami przyzagrodowymi i przydrożnymi. Rosną tu głównie topole, dęby, lipy, brzozy.

Na zboczach i skłonach niższych wzniesień można znaleźć niewielkie zagajniki, w których dominują sosny, brzozy, jarzębiny, graby, buki (Las Pustki, Las na Szklanej Górze, Las w uroczysku Depczak). Poszycie leśne stanowią: maliny, borówki, czernice, poziomki. Miedze i skarpy śródpolne porastają zarośla tarniny, głogu i dzikiej róży. Rozrzucone wśród wzgórz domostwa okalają czeremchy, jaśminy, bzy i drzewa owocowe.

3.2 Sfera społeczna

Ludność

W Borku Starym według stanu z 31 grudnia 2015 r. zameldowanych na pobyt stały było 1811 mieszkańców. Powierzchnia miejscowości wynosi 13,15 km², co stanowi 22,29% powierzchni gminy. Gęstość zaludnienia wynosi więc 138 osób/km², co oznacza, że Borek Stary zajmuje w tym obszarze ostatnie miejsce w Gminie Tyczyn.

Liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Gminie Tyczyn przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Mieszkańcy zameldowani na pobyt stały w Gminie Tyczyn (stan na 31.12.2015 r.).

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Powierzchnia (w km ²)	Gęstość zaludnienia na km ²
1.	Tyczyn - miasto	3 719	9,66	385
2.	Borek Stary	1 811	13,15	138
3.	Hermanowa	2 725	17,99	151
4.	Kielnarowa	1 927	12,90	149
5.	Matysówka	1 529	5,30	288
Razem:		11 711	59	199

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

W Borku Starym odnotowano w latach 2010-2015 dwukrotny ujemny przyrost naturalny – podobnie jak w Kielnarowej. W pozostałych miejscowościach odnotowano jednokrotny ujemny przyrost naturalny.

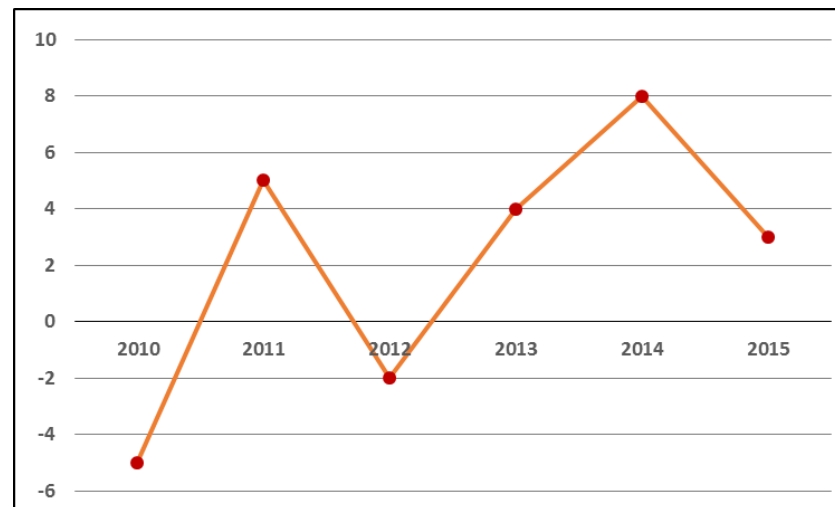
Przyrost naturalny w Gminie Tyczyn w w/w okresie przedstawia tabela 2 i wykres 1.

Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Tyczyn w latach 2010-2015.

Rok	Borek Stary	Hermanowa	Kielnarowa	Matysówka	Tyczyn	Gmina ogółem
2010	-5	11	12	9	16	43
2011	5	8	-7	6	12	24
2012	-2	5	-2	-2	23	22
2013	4	6	9	5	25	49
2014	8	22	13	14	-2	55
2015	3	-6	2	1	19	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Wykres 1. Przyrost naturalny w miejscowości Borek Stary w latach 2010-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

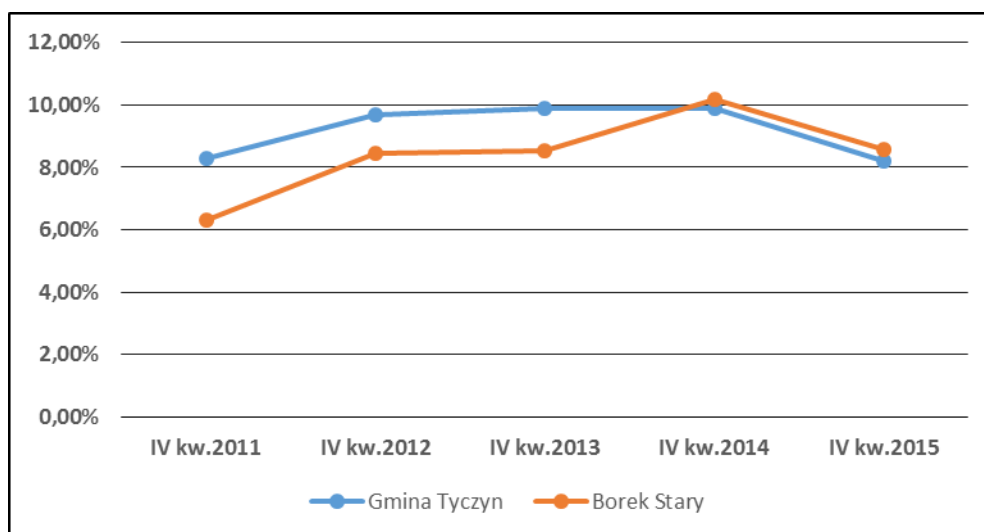
Rynek pracy i bezrobocie

Rynkiem pracy dla mieszkańców Borku Starego są pobliskie miejscowości, m. in. Tyczyn, Błazowa, Rzeszów. Bliskość oraz dogodne połączenia komunikacji publicznej i prywatnej sprawiają, że miejscowość Borek Stary pełni funkcję mieszkalną.

Bezrobocie jest jednym z problemów społecznych z jakim borykają się mieszkańcy Borku Starego. Stopa bezrobocia w miejscowości w IV kwartale 2015 r. kształtowała się na poziomie 8,56% i była wyższa od stopy bezrobocia dla Gminy Tyczyn jedynie o 0,35%.

Stopę bezrobocia Borku Starego i Gminy Tyczyn przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Stopy bezrobocia Borku Starego i Gminy Tyczyn w latach 2011-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Rzeszów.

Problemem jest również ubożenie społeczeństwa dotyczące części mieszkańców tej wsi. Szczególnie chodzi tu o osoby posiadające małe gospodarstwa rolne, osoby starsze oraz chore. Ludzie ci wymagają szczególnego wsparcia. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie stara się w miarę możliwości zapewniać pomoc osobom potrzebującym, wypłacając zasiłki i finansując zakup żywności.

Edukacja i sport

Szkolnictwo należy do priorytetowych zadań w gminie Tyczyn. W Borku Starym funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego z sześcioma oddziałami, jednym oddziałem „0” i jednym oddziałem przedszkolnym. W roku szkolnym 2007/2008 do szkoły uczęszczało 121 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 uczęszcza 188 uczniów, w tym uczniowie oddziału „0” i oddziału przedszkolnego – 44 dzieci. Placówka ta stwarza bardzo dobre warunki pracy i nauki, a także zapewnia bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych.

Fot. 1. Budynek Szkoły Podstawowej w Borku Starym.
Źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Młodzież kończąca Szkołę Podstawową w Borku Starym kontynuuje naukę w Publicznym Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II w Tyczynie, a później w Zespole Szkół im. Władysława Orkana w Tyczynie lub szkołach na terenie pobliskiego Rzeszowa i Białowej.

W 1996 r. oddano do użytku nową salę gimnastyczną przy Szkole Podstawowej. W roku 2006 rozpoczęto prace modernizacyjne budynku szkoły. Zaczęto od przebudowy dachu płaskiego na wysoki, zaś w następnym roku dokończono modernizację dachu i wykonano elewację szkoły z ociepleniem. Częściowo odprowadzono wody opadowe i ułożono kostkę wokół budynku szkoły. W 2013 r. wykonano remont elewacji budynku oraz odnowiono parkiet na sali gimnastycznej.

Przy Szkole Podstawowej w Borku Starym istnieje zespół boisk sportowych, utworzonych w 2011 r. w ramach zadania pn. „Budowa boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej w Borku Starym” dofinansowanego z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W ramach realizacji zadania przebudowano boisko do piłki nożnej, wybudowano boisko wielofunkcyjne oraz plac zabaw dla dzieci, przebudowano chodnik i ogrodzenie.

W Szkole Podstawowej działa Szkolny Klub Sportowy, który obecnie specjalizuje się w szkoleniu z zakresu tenisa stołowego.

Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne

Na terenie miejscowości funkcjonuje Wiejski Ośrodek Zdrowia zapewniający podstawową opiekę zdrowotną. Działają poradnie ogólna i stomatologiczna, punkt poboru krwi, pracownia EKG, gabinet zabiegowy. Specjalistyczną opiekę zdrowotną mieszkańcom

Borku Starego zapewnia Przychodnia Rejonowa w Tyczynie, Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej CENTROMED w Tyczynie, a także szpitale i przychodnie w Rzeszowie.

Biblioteka i czytelnictwo

Na terenie miejscowości Borek Stary istnieje filia Miejskiej Gminnej Biblioteki Publicznej. W 2015 roku ze zbiorów korzystało 234 czytelników (13% mieszkańców). Niemal połowę czytelników stanowią ludzie młodzi, którzy najczęściej zaglądają do księgozbioru podręcznego i zbioru wydawnictw regionalnych. Księgozbiór udostępniany jest poprzez wypożyczenia, które odbywają się w warunkach wolnego dostępu czytelnika do półek oraz prezentacje. Istnieje także możliwość skorzystania z komputera z dostępem do Internetu. W bibliotece stosuje się wizualną promocję książki w formie wystawek oraz gazetek ściennych. Zakup nowych książek jest finansowany z dotacji przekazywanej z budżetu gminy, a posiadany księgozbiór uzupełniają dary z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, a także od osób prywatnych.

Liczbę księgozbiorów oraz czytelników Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Księgozbiór, czytelnicy i wypożyczenia w bibliotekach publicznych Gminy Tyczyn (stan na 31.12.2015 r.)

Gmina/Wieś	Księgozbiór (w szt.)	Liczba czytelników (w szt.)	Wypożyczenia (szt.)		Ilość odwiedzin – Internet (szt.)
			na zewnątrz	w czytelnii	
Tyczyn	24721	1396	30690	8103	1053
Borek Stary	7041	234	5214	262	545
Hermanowa	19544	267	7123	2964	1011
Kielnarowa	10823	318	7883	670	1293
Matysówka	-	-	-	-	-
Razem:	62 129	2 215	50 910	11 999	3 902

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Działalność kulturalna

Dom Ludowy w Borku Starym jest placówką organizującą życie kulturalne miejscowości, a także miejscem mającym szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych. Czynnie działa przy nim Zespół Śpiewaczy „Borkowianie”, Młodzieżowa (elitarna) Grupa Artystyczna, zespół muzyczny oraz koło rękodzieła artystycznego. Regularnie odbywają się zajęcia kółka plastycznego, zajęcia taneczne dla dzieci oraz zajęcia świetlicowe (tenis stołowy, piłkarzyki). Organizowane są imprezy środowiskowe (100-lecie urodzin Władysława Samka) oraz okazjonalne spotkania (jasełka, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, pikniki rodzinne). Nawiązana jest stała współpraca z Kołem Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Strażą Pożarną i Szkołą Podstawową.

Istniejący Dom Ludowy został gruntownie wyremontowany w 2015 r. przy dofinansowaniu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – działanie „Odnowa i rozwój wsi.

Fot. 2,3. Budynek Domu Ludowego w Borku Starym przed remontem (z lewej) i po remoncie (z prawej).

Źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe aktywnie działają na rzecz społeczeństwa w gminie. Co roku wspólnie opracowywany jest Program Współpracy Gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, który stanowi element polityki społeczno-finansowej gminy. Jego zadaniem jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego poprzez partnerstwo między administracją

samorządową i organizacjami pozarządowymi oraz umacnianie lokalnych działań, stwarzanie warunków dla powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz gminy. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w Borku Starym odbywa się w następujących obszarach: upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i turystyki; profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym; działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej. Współpraca przebiega w różnych formach: zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, konsultowania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji, publikowania ważnych informacji dotyczących organizacji na stronach internetowych i w „Głosie Tyczyna”, udział organizacji pozarządowych w sesjach Rady Miejskiej z możliwością zabierania głosu.

Sektor organizacji pozarządowych w Borku Starym tworzą:

- **Szkolny Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej**

SKS w Borku Starym powstał w 1988 roku, rozpoczynając od szkolenia młodzieży w tenisie stołowym i w mniejszym zakresie – w sekcji piłki nożnej i siatkówki. W 1997r. tenisiści stołowi SKS Borek Stary zaczęli odnosić pierwsze sukcesy w ogólnopolskich turniejach i mistrzostwach Polski w poszczególnych kategoriach wiekowych. W sezonie 1994/95 drużyna żeńska została zgłoszona do rozgrywek III ligi. W 1996/97 zespół awansował do II ligi, by w 2002/03 znaleźć się w I lidze. Ze względu na cofnięcie dotacji drużyna została wycofana z rozgrywek w sezonie 2001/02. Klub szkoli zawodników, będących uczniami Szkoły Podstawowej w Borku Starym. Biorą oni udział w zawodach gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

- **Ludowy Klub Sportowy „Start” Borek Stary**

Klub powstał w 2011 roku. Szkoli dzieci, młodzież i dorosłych w zakresie piłki nożnej. Klub ma na swoim koncie kilka sukcesów. Najważniejszy z nich to awans do A klasy w sezonie 2014/2015. Ponadto w 2015 roku utworzono grupę młodzieżową liczącą 26 osób. Obecnie klub zrzesza 73 członków.

- **Ochotnicza Straż Pożarna w Borku Starym**

W Borku Starym działa Ochotnicza Straż Pożarna, która została założona w 1934 r. przez mieszkańców wsi. Dzięki wysiłkom i staraniom strażaków w 1950 r. wybudowano remizę. Jednostka zrzesza 55 członków, w tym 44 czynnych i 11 wspierających. Posiada samochód bojowy RENAULT MENAGER G-270, zakupiony w 2015 r., wyposażony w profesjonalny sprzęt do akcji ratowniczo-gaśniczych.

Do głównych zadań organizacji należy m.in. zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami; udział w akcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń; informowanie o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi; rozwijanie wśród członków Ochotniczej Straży Pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno - oświatowej i rozrywkowej; uczestniczenie i reprezentowanie ochotniczej Straży Pożarnej w organach samorządowych i przedstawicielskich.

3.3 Sfera gospodarcza

Podmioty gospodarcze

W Borku Starym rozwija się mała i średnia przedsiębiorczość. Działa tutaj m.in. kilka sklepów wielobranżowych, firm transportowych i usługowych. Swoją działalność prowadzą także prężnie funkcjonujące podmioty gospodarcze, oferujące miejsca pracy dla miejscowej ludności. Do najważniejszych należą:

- „BORKOWIANKA” Sp. z o.o. – zajmuje się produkcją i dystrybucją wody mineralnej oraz napojów „Rzeszowianka”,
- Rezydencja „AURA NOVA”,
- Pizzeria i stacja paliw „MATRIX”.

Rolnictwo

Borek Stary jest miejscowością rolniczą, która posiada dobre warunki glebowe i klimatyczne sprzyjające rozwojowi produkcji rolnej. Na jej terenie funkcjonuje kilkaset gospodarstw rolnych. Miejscowość ma 1 337 ha, w tym 1 065 ha to użytki rolne, a 214 ha to lasy. Dominującymi zwierzętami hodowanymi w Borku Starym jest trzoda chlewna oraz drób.

3.4 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura drogowa

Przez Borek Stary przebiega droga wojewódzka nr 878 relacji Rzeszów –Dylągówka, od niej prowadzą drogi powiatowe i gminne. Na terenie miejscowości występują następujące drogi:

- Borek Stary Klasztor,
- Borek Stary Zawodzie,

- Borek Stary Borówki,
- Borek Stary Szkoła,
- Borek Stary Mleczna,
- Borek Stary Sklepiska,
- Borek Stary Podgórze,
- Borek Stary Podgórze Kielnarowa,
- Kielnarowa Obszary - Borek Stary,
- Borek Stary „ROSSA”,
- Borek Stary - Brzezówka,
- Borek Stary Stawiska,
- Borek Stary Kanada.

Gospodarka wodno-ściekowa

Borek Stary zaopatrywany jest w wodę przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Eko-Strug Sp. z o.o.. Na dzień 31.12.2015 r. do sieci podłączonych było 58 gospodarstw, co stanowi 12% wszystkich gospodarstw. Pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych ujęć wody.

W latach 2005-2006 w celu poprawy jakości wody wybudowano Stację Uzdatniania Wody przy Szkole Podstawowej. Podłączono wtedy do sieci 11 gospodarstw.

Długość sieci wodociągowej oraz liczbę gospodarstw przyłączonych do sieci wodociągowej przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Długość sieci wodociągowej oraz ilość przyłączonych do niej budynków w Gminie Tyczyn (stan na 31.12.20015 r.).

Lp.	Miejscowość	Długość sieci (km)	Liczba przyłączonych gospodarstw (szt.)
1.	Tyczyn	32,8	1126
2.	Borek Stary	2,130	58
3.	Kielnarowa	71,180	266
4.	Hermanowa	81,626	485
5.	Matysówka	23,024	315
Razem:		210,76	2 250

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Część mieszkańców Borku Starego posiada dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej. Reszta mieszkańców korzysta z przydomowych zbiorników bezodpływowych (szamb). Na

opróżnianie szamb i wywóz na oczyszczalnię ścieków z terenu Gminy Tyczyn pozwolenie posiadają:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Rzeszowie,
- Gospodarka Komunalna w Błażowej Sp. z o.o.,
- Bronisław Bieniek,
- Firma Usługowo-Handlowa Cezary Mazur z Rudnej Wielkiej.

Liczbę mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej z podziałem na poszczególne miejscowości Gminy Tyczyn przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Długość sieci kanalizacji sanitarnej oraz liczba przyłączonych do niej budynków w Gminie Tyczyn (stan na 31.12. 2015 r.)

Lp.	Miejscowość	Długość sieci (km)	Ilość podłączonych gospodarstw (szt.)
1.	Tyczyn	51,20	987
2.	Borek Stary	40,160	168
3.	Kielnarowa	64,156	214
4.	Hermanowa	35,140	345
5.	Matysówka	28,674	350
Razem:		219,33	2064

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Gospodarka odpadami

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na nowych zasadach polegających na przejęciu odpowiedzialności przez gminę za odpady i ustaleniu stawek opłat dla mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów zaczęło obowiązywać od 1 lipca 2013 r. Gmina ustala stawkę i sposób naliczania opłaty za odbieranie odpadów, a także tryb, sposób i częstotliwość jej wnoszenia. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z tych opłat gmina pokrywa koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymywania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Wprowadzenie zmian związane było m.in. z koniecznością uszczelnienia systemu gospodarki odpadami komunalnymi, redukcją ilości odpadów komunalnych kierowanych do składowania oraz wyeliminowaniem „dzikich” wysypisk.

Telekomunikacja

Obsługę telekomunikacyjną w Borku Starym prowadzi Okręgowa Spółdzielnia Telefoniczna w Tyczynie (obecnie Spółdzielnia Telekomunikacyjna OST w Tyczynie). Spółdzielnia dysponuje nowoczesną centralą telefoniczną, zapewniającą wysoką jakość połączeń krajowych i międzynarodowych. Liczba abonentów Spółdzielni w Borku Starym według stanu na 31.12.2007 r. wynosiła 371 i z roku na rok wzrasta, jednak Spółdzielnia Telefoniczna OST w Tyczynie nie dysponuje obecnie dokładnymi danymi dotyczącymi poszczególnych miejscowości, a jedynie całej gminy. Obszar sołectwa Borek Stary objęty jest także zasięgiem telefonii komórkowych.

Liczbę abonentów telefonicznych z podziałem na abonentów indywidualnych oraz przedsiębiorców w Gminie Tyczyn w 2007 roku przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba abonentów telefonicznych w Gminie Tyczyn (stan na 31.12.2007 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba abonentów		
		przedsiębiorcy	mieszkańcy	ogółem
1.	Biała	61	476	537
2.	Borek Stary	31	340	371
3.	Budziwój	91	805	896
4.	Hermanowa	16	484	500
5.	Kielnarowa	34	352	386
6.	Matysówka	8	239	247
7.	Tyczyn	265	705	970
	Razem:	506	3 401	3 907

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie danych OST w Tyczynie.

Według danych na dzień 31.12.2007 r. dostęp do Internetu w miejscowości Borek Stary posiadało 59 abonentów, 43 abonentów to mieszkańcy a 16 to przedsiębiorcy. Spółdzielnia Telefoniczna OST w Tyczynie nie dysponuje obecnie danymi statystycznymi dotyczącymi poszczególnych miejscowości, a jedynie całej gminy. Na dzień 31.12.2015 r. w Gminie Tyczyn dostęp do Internetu o przepustowości powyżej 5 Mbps posiadało 1995 użytkowników.

Szczegółowe dane dotyczące liczby abonentów posiadających dostęp do Internetu w 2007 roku przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Liczba abonentów internetowych w Gminie Tyczyn (stan na 31.12.2007 r.).

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba abonentów		
		Przedsiębiorcy	Mieszkańcy	Ogółem
1.	Biała	29	95	124
2.	Borek Stary	16	43	59
3.	Budziwój	31	151	182
4.	Hermanowa	6	58	64
5.	Kielnarowa	8	51	59
6.	Matysówka	7	25	32
7.	Tyczyn	46	181	227
	Razem:	143	604	747

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie danych OST w Tyczynie.

Energetyka

Energia elektryczna przekazywana jest przesyłowymi liniami energetycznymi Zakładu Energetycznego Rzeszów Teren.

Stan sieci średniego i niskiego napięcia jest dobry. Tranzytowo przez teren miejscowości przebiegają trasy linii zasilających wysokiego napięcia (110 kV). W miejscowości Borek Stary wszystkie gospodarstwa domowe podłączone są do sieci energetycznej.

Gazownictwo

Borek Stary posiada sieć gazową zasilaną gazem ziemnym wysokometanowym GZ-50. Liczba gospodarstw zaopatrywanych w gaz ziemny wynosi 418, co stanowi 85% gospodarstw całej miejscowości. Borek Stary zaopatrywany jest w gaz ze średnioprężnego gazociągu zainstalowanego w Białej.

Liczbę gospodarstw zaopatrywanych w gaz na tle miejscowości wchodzących w skład Gminy Tyczyn przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Liczby gospodarstw zaopatrywanych w gaz w Gminie Tyczyn z podziałem na miejscowości (stan na 31.12.2015 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem
1.	Borek Stary	418
2.	Hermanowa	441
3.	Kielnarowa	382
4.	Matysówka	368
5.	Tyczyn	896
	Razem	2 505

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

3.5 Dziedzictwo kulturowe i turystyka

Zabytki

Borek Stary posiada znaczące walory turystyczne, za którymi przemawiają obiekty zabytkowe, pamiątki historyczne i ciekawostki terenowe oraz urozmaicone krajobrazy Pogórza Dynowskiego. Występują również cenne, zasługujące na ochronę obiekty dendrologiczne: lipa szerokolistna i dwa dęby szypułkowe.

Na terenie sołectwa występuje 25 obiektów zabytkowych, 3 z nich wpisanych jest do rejestru wojewódzkiego konserwatora zabytków, są to m.in.

- **zespół klasztorny oo. Dominikanów w Borku Starym**, w skład którego wchodzi kościół pw. Wniebowzięcia NMP i klasztor.
- **plebania w zespole kościelnym w Borku Starym.**

Do najcenniejszych zabytków należy zespół klasztorny oo. Dominikanów, w skład którego wchodzi kościół pw. Wniebowzięcia NMP i klasztor. Kościół jest barokową świątynią z przełomu XVII i XVIII w. Główną część wielkiego ołtarza zajmuje cudowny obraz Matki Bożej. Na uwagę zasługują bogato zdobione figury świętych dominikańskich, ambona z XVIII w. (przebudowana ok. 1937 r.) oraz obrazy i ołtarze w nawach bocznych.

Murowany, piętrowy budynek klasztorny ma kształt prostokąta, został wzniesiony na miejscu drewnianego w latach 1712-1738, później przebudowany i restaurowany. Klasztor połączony jest z zakrystią kościoła poprzez przewiązkę z bramą, dobudowaną w XIX w. U wejścia na teren klasztoru, w latach 1987-1998 wzniesiono dzwonnice, w której umieszczono dzwon ufundowany przez okolicznych mieszkańców.

Klasztor i kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Ojców Dominikanów w Borku Starym powstał na przełomie XVII i XVIII wieku w celu szerzenia kultu Matki Bożej. W 1919 roku Cudowny Obraz został ukoronowany koronami papieskimi. Od tego czasu zintensyfikował się ruch pielgrzymkowy do tego miejsca. W tym roku (2009) przychodzi tutaj jeszcze więcej ludzi, gdyż była to 90-ta rocznica koronacji. Szczególnie w miesiącach letnio-jesiennych przybywają tutaj tysiące pielgrzymów z całego Podkarpacia, gdyż dodatkowo ten sakralny obiekt należący do najpiękniejszych zabytków w tym rejonie wpisanych do rejestru zabytków, położony jest w malowniczo ukształtowanym terenie. Przychodzi tutaj także wiele ludzi, którzy chcą wolny czas spędzić wędrując po okalających kościół wzgórzach podziwiając piękno wspaniałego terenu. Każdego roku sierpniowa uroczystość religijnego obrzędu Zaśnięcia Pogrzebu Matki Bożej połączona z procesją po drogach przykościelnych gromadzi kilkadziesiąt tysięcy wiernych. W każdą niedzielę przez cały rok do kościoła przychodzi ok. 1500 do 2000 ludzi. Do tego kościoła i klasztoru przybywają grupy młodzieży na zorganizowane rekolekcje i dni skupienia. Kilkaset osób uczestniczy w comiesięcznych

nabożeństwach fatimskich oraz nabożeństwach ku czci Niepokalanego Serca najświętszej Maryi Panny. Odziedziczona z pokoleń wiara mieszkańców Borku Starego i okolicznych miejscowości sprawia, że kościół i klasztor OO. Dominikanów w Borku Starym nie jest tylko czcigodnym zabytkiem historii, ale jest miejscem żywej wiary tysięcy ludzi przychodzących do tego miejsca indywidualnie, całymi rodzinami i zorganizowanymi grupami na nabożeństwa, procesje czy osobistą modlitwę. Także kilkaset osób uczestniczy w procesjach Bożego Ciała, Rezurekcji, Różańcowych, Imienia Jezus i innych. Niestety, ciągi pieszo-jezdne, po których odbywają się te procesje i którymi ludzie zmierzają do kościoła były wykonane prawie 40 lat temu są już tak mocno zniszczone, że zagrażają bezpieczeństwu przychodzących i uczestniczących w nabożeństwach i procesjach ludzi.

Fot. 4. Zespół klasztorny w Borku Starym.
Źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Do Sanktuarium należą jeszcze dwie kaplice. Ponad klasztorem, na szczycie wzniesienia zwanego Jasną Górą znajduje się kaplica Matki Bożej Bolesnej, zbudowana w latach 1896-1897. Poniżej znajduje się Kaplica Św. Anny, zbudowana w 1779 r. z obrazem świętej namalowanym w XIX w.

Oprócz Sanktuarium w Borku Starym znajduje się zabytkowy Kościół parafialny pod wezwaniem św. Piotra i Pawła. Pierwsza wzmianka o nim pochodzi z 1418 r. Następny kościół wybudował Jan Pilecki, został spalony przez Tatarów w 1624 r. Świątynia została szybko odbudowana (w I połowie XVII w.) i istniała do 1926 r., kiedy to została rozebrana. Obecny Kościół zbudowano w latach 1928-1938 obok poprzedniego. Konsekrowany w 1939 r., ale dalsze prace związane z wykończeniem wnętrza przerwała wojna, zakończono je dopiero po 1945 r.

Kościół jest budowlą w stylu neogotyckim. Przeniesiono do niego częściowo wyposażenie ze starej świątyni, m.in. barokowy ołtarz główny z początku XVIII w., dwa ołtarze boczne z tego

samego okresu i chrzcielnicę z 1755 r. W 1950 r. zostały wykonane stalle w prezbiterium, ambona i konfesjonały, a polichromia została wykonana w latach 1957-1958.

Fot. 5. Kościół parafialny w Borku Starym.
Źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

W centrum miejscowości znajduje się wzniesiony w 1913 r. pomnik dla uczczenia 50 rocznicy powstania styczniowego.

Turystyka

Przez teren Borku Starego przebiega granica Hyżniańsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Pomimo malowniczych krajobrazów i odpowiednich warunków na terenie miejscowości nie ma gospodarstw agroturystycznych i infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

3.6 Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

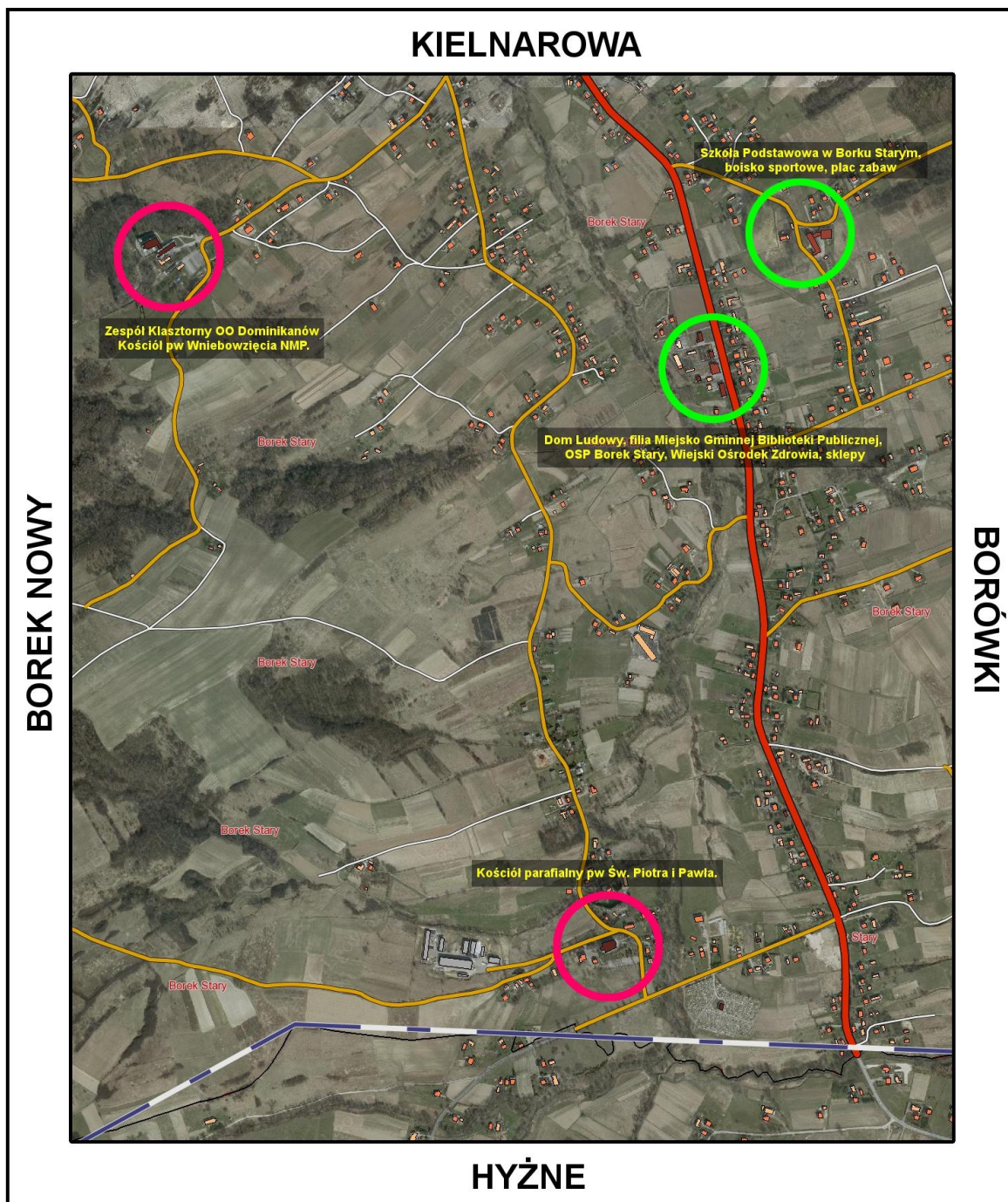
W miejscowości Borek Stary znajdują się dwa obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Pierwszy z nich to obszar położony wzdłuż drogi wojewódzkiej Rzeszów-Dylągówka i stanowiący centrum wsi. Znajdują się tutaj dom ludowy, filia Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej, remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, Wiejski Ośrodek Zdrowia oraz sklepy.

Obszar ten koncentruje organizacje społeczne działające na terenie sołectwa oraz służy on nawiązywaniu kontaktów społecznych poprzez spotkania mieszkańców, wynikające z załatwiania codziennych spraw. Miejszem o szczególnym znaczeniu jest dom ludowy. Pełni dla lokalnej społeczności ważną funkcję ze względu na to, że skupia znaczną część życia kulturalnego wsi. Odbywają się tutaj spotkania edukacyjne, zajęcia dla dzieci, imprezy okolicznościowe oraz zebrania wiejskie. Remont domu ludowego w 2015 roku przyczynił się do poprawy wizerunku miejscowości, zapewnienia mieszkańcom urozmaiconej oferty kulturalnej oraz efektywnego wykorzystania tego miejsca jako punktu integracji społecznej.

Drugim obszarem jest teren wokół szkoły podstawowej, w pobliżu której znajduje się boisko sportowe i plac zabaw dla dzieci. Szkoła Podstawowa w Borku Starym to miejsce nawiązywania kontaktów społecznych, zaspokajania potrzeb związanych z kształceniem dzieci i główny ośrodek edukacyjny miejscowości. Boisko sportowe stanowi miejsce spotkań mieszkańców, sportowców i przyjezdnych gości. Pozwala dzieciom, młodzieży i starszym mieszkańcom wsi na aktywne spędzenie wolnego czasu. Plac zabaw jest natomiast miejscem, które umożliwia dzieciom korzystanie z bezpiecznego ruchu na świeżym powietrzu, a ich rodzicom daje możliwość spotkania się i nawiązywania kontaktów społecznych.

Szczególnymi miejscami dla zaspokojenia potrzeb duchowych mieszkańców są kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła oraz kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny wchodzący w skład zespołu klasztorного oo. Dominikanów. Świątynia należy do najstarszych sanktuariów maryjnych w kraju. Plebania znajdująca się w sąsiedztwie kościoła parafialnego i sanktuarium maryjne wpisane są do rejestru wojewódzkiego konserwatora zabytków. Sanktuarium w Borku Starym stanowi znane miejsce odpustowe i ważną atrakcję turystyczną miejscowości.

Rys. 4. Mapa miejscowości Borek Stary obrazująca obszary i miejsca o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.
Źródło: opracowanie własne UM Tyczyn na podstawie serwisu tyczyn.e-mapa.net.

IV. BILANS STRATEGICZNY - ANALIZA SWOT

Analiza SWOT miejscowości Borek Stary została przygotowana w oparciu o ogólną charakterystykę miejscowości.

Silne strony: Czynniki pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju miejscowości, na które bezpośredni wpływ ma gmina.

Słabe strony: Czynniki ograniczające możliwości rozwoju miejscowości, na które bezpośredni wpływ ma gmina

Szanse: Czynniki pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju miejscowości, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami zewnętrznymi.

Zagrożenia: Czynniki negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju miejscowości, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami zewnętrznymi.

W czasie klasyfikacji czynników brana była pod uwagę ich wielostronność, w związku z czym niektóre z nich zostały przyporządkowane kilkakrotnie.

Za czynniki pozytywne uznawano:

- niewykorzystany zasób,
- przedmiot dumy,
- źródło sławy,
- pozytywny trend.

Za czynniki negatywne uznawano:

- brak czegoś,
- nadmiar czegoś,
- nieefektywność,
- uciążliwość,
- zastój.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
▪ dobrze rozwinięta sieć drogowa, gazowa i energetyczna, ▪ powszechna telefonizacja, ▪ dobry dostęp mieszkańców miejscowości do Internetu, ▪ droga wojewódzka przebiegająca przez centrum miejscowości, ▪ dbanie przez mieszkańców o ładny wygląd miejscowości, ▪ zaangażowanie mieszkańców w prace dla społeczności lokalnej, ▪ współpraca Rady Sołeckiej z Gminą, ▪ znane w regionie Sanktuarium Maryjne, ▪ Parafia stanowiąca ośrodek życia społecznego, ▪ Dom Ludowy będący miejscem życia publicznego, ▪ umiejętność dbania o kulturę i tradycję lokalną, ▪ dobrze rozwinięta działalność sportowa i edukacyjna, ▪ dbanie o środowisko naturalne, ▪ wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe.	▪ niedostateczne oświetlenie dróg, ▪ zły stan niektórych dróg, ▪ niedostatecznie rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna (konieczność budowy kolejnych odcinków), ▪ brak bazy turystycznej i noclegowej, ▪ brak publicznych punktów dostępu do Internetu, ▪ brak gospodarstw agroturystycznych, ▪ brak wytyczonych ścieżek rowerowych i pieszych, ▪ niedostateczna liczba chodników wzdłuż dróg.

SZANSE	ZAGROŻENIA
▪ korzystne, atrakcyjne położenie miejscowości w pobliżu miasta wojewódzkiego, ▪ osiedlanie się napływowej ludności, ▪ budowa tras rowerowych, ▪ korzystne warunki klimatyczne oraz dobra jakość gleb sprzyjająca produkcji rolnej, ▪ rozwój ekologicznej produkcji rolnej, ▪ rozwój wytwórni wód mineralnych, ▪ możliwość pozyskania funduszy w ramach programów finansowanych ze środków UE na rozwój działalności przez przedsiębiorców, ▪ możliwość pozyskania funduszy w ramach programów finansowanych ze środków UE na projekty inwestycyjne.	▪ bezrobocie, ▪ wyjazdy młodych ludzi za granicę, ▪ ujemny przyrost naturalny, ▪ starzejące się społeczeństwo, ▪ wzrost patologii społecznych (alkoholizmu, chuligaństwa), ▪ nieopłacalność produkcji rolnej.

V. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Kierunki rozwoju miejscowości Borek Stary:

Kierunek 1 - Rozwój i poprawa stanu bazy społeczno-edukacyjnej,

Kierunek 2 - Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej.

Najważniejszym kierunkiem rozwoju miejscowości jest poprawa stanu bazy społeczno-edukacyjnej. Działania mające na celu zagospodarowanie terenu wokół szkoły podstawowej, przebudowa boisk szkolnych wraz z oświetleniem, remont sali gimnastycznej przyczynią się do prawidłowego rozwoju fizycznego dzieci i pozwolą rozszerzyć ofertę zajęć pozalekcyjnych skierowaną do dzieci i młodzieży. Monitoring terenu szkoły pozwoli na poprawę bezpieczeństwa wśród uczniów, natomiast modernizacja i remont budynku Ochotniczej Straży Pożarnej wpłynie na wzrost bezpieczeństwa wśród mieszkańców. Remont i modernizacja Domu Ludowego przyczyni się do stworzenia bogatej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców. Modernizacja zabytków pozwoli w pełni wykorzystać dziedzictwo kulturowe znajdujące się na terenie miejscowości.

Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej to drugi kierunek, w którym rozwija się miejscowość Borek Stary. Budowa kanalizacji i wodociągów na terenie miejscowości podniesie poziom życia mieszkańców oraz przyczyni się do poprawy środowiska naturalnego. Budowa dróg, chodników, oświetlenia i parkingów wpłynie na wzrost bezpieczeństwa oraz zapewni sprawną komunikację wewnątrz miejscowości.

VI. PLAN WYKONAWCZY

Plan wykonawczy Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary obejmuje planowane zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2008-2016.

Źródłami finansowania Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary będą:

- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2007-2013,
- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2014-2020,
- środki własne gminy,
- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Programami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej, do których będą składane wnioski o dofinansowanie projektów ujętych w Planie będą w szczególności:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020,
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013.

6.1 Zestawienie planowanych zadań inwestycyjnych

Tabela 9. Projekty dotyczące odnowy miejscowości Borek Stary planowane do realizacji w latach 2008-2016.

Lp.	Tytuł projektu	Krótki opis projektu (zakres rzeczowy)
1.	Modernizacja boisk przy Szkole Podstawowej w Borku Starym wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu - budowa placu zabaw, urządzenie terenów zielonych	Utwardzenie placów, boisk, oświetlenie boiska i terenu. Wykonanie monitoringu. Wykonanie placu zabaw, nasadzeń, ogrodzenia terenu.
2.	Remont i przebudowa Domu Ludowego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w miejscowości Borek Stary	Wymiana okien, ocieplenie oraz wykonanie elewacji, remont pomieszczeń (piwnica, parter, piętro), zamontowanie kotar i oświetlenie sceny, zakup nagłośnienia, dobudowa i remont toalet, wymiana pieca c.o. i bojlera, wykonanie nowej instalacji elektrycznej, c.o., wentylacji mechanicznej, remont podłóg i posadzek na piętrze, malowanie Sali widowiskowej, hollu, kuchni, piwnicy i kotłowni, remont wejść: frontowego i awaryjnego (wyłożenie schodów płytkami) remont pokrycia dachowego, izolacja ścian fundamentowych, wymiana stropów (częściowa), przebudowa pochylni dla osób niepełnosprawnych.
3.	Remont i modernizacja budynku OSP w miejscowości Borek Stary	Ogólny remont budynku (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej)
4.	Remont i modernizacja zabytkowych pomników na terenie miejscowości Borek Stary	Opracowanie dokumentacji. Wykonawstwo (roboty budowlane)
5.	Uporządkowanie terenu przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary	Rozbiórka szop i wiat. Budowa obiektu gospodarczego.
6.	Remont ciągów pieszo jezdnych przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary	Rozbiórka istniejącej nawierzchni. Położenie warstwy odcinającej z piasku. Wykonanie podbudowy z tłucznią wraz z położeniem granitowej kostki.
7.	Remont budynków zabytkowego zespołu sakralno-klasztornego w Borku Starym	Prace remontowe obejmują wymianę pokrycia dachowego, tynki renowacyjne elewacji i wymianę stolarki budynku klasztornego oraz osuszenie, izolację budynku i poprawienie elewacji z wymianą części okien w kościele należącym do zespołu sakralno-klasztornego w Borku Starym.
8.	Przebudowa drogi gminnej Nr 108927R Borek Stary-Kanada w km 0+500 - 1+300,5 o długości 800,5 m	Wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych grubości 20 cm, położenie masy asfaltowej 4+4cm, utwardzenie obu stronnych poboczy, przebudowa przepustów i zjazdów, wykonanie mijanek, wykonanie odwodnienia.

Tabela 10. Pozostałe projekty planowane do realizacji na terenie miejscowości Borek Stary w latach 2008-2016.

Lp.	Tytuł projektu
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Borek Stary
2.	Budowa wodociągu w miejscowości Borek Stary
3.	Budowa drogi Borek Stary - Stawiska /z łącznikiem w stronę szkoły/
4.	Budowa dróg na terenie miejscowości Borek Stary /pod Klasztor, Zawodzie, Depcza, Muchówki, Szkolna, Plebańska/
5.	Remont dróg na terenie miejscowości Borek Stary /Szkłana Góra, Królka, Mleczna - Zawodzie/
6.	Modernizacja dróg na terenie miejscowości Borek Stary /Podgórze, Droga Mleczna, Dąbrówka, Kanada, Sklepiska - Borówki/
7.	Budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 878 w Borku Starym
8.	Budowa chodnika od drogi wojewódzkiej do Szkoły Podstawowej w miejscowości Borek Stary
9.	Utwardzenie poboczy wraz z budową oświetlenia na terenie miejscowości Borek Stary - Borówki
10.	Remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej w miejscowości Borek Stary
11.	Remont, modernizacja i rozbudowa budynku pełniącego funkcje noclegowe przy zabytkowym zespole klasztornym w miejscowości Borek Stary
12.	Wymiana okien w kościele, modernizacja centralnego ogrzewania, budowa kotłowni ekologicznej, mała architektura i dojścia - Klasztor w miejscowości Borek Stary
13.	Renowacja zabytkowego budynku klasztornego w miejscowości Borek Stary
14.	Budowa oświetlenia na terenie miejscowości Borek Stary /Zawodzie, Pustki, Buczyna, Borówki/

6.2 Źródła finansowania planowanych zadań inwestycyjnych

Tabela 11. Źródła finansowania projektów dotyczących odnowy miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016.

Lp.	Tytuł projektu	Źródła finansowania			
		Całkowita wartość projektu w PLN	Wkład własny	Środki UE	Pozostałe źródła
1.	Modernizacja boisk przy Szkole Podstawowej w Borku Starym wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu - budowa placu zabaw, urządzenie terenów zielonych	625 000,00	156 250,00	468 750,00	-
2.	Remont i przebudowa Domu Ludowego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w miejscowości Borek Stary	900 000,00	360 000,00	540 000,00	-
3.	Remont i modernizacja budynku OSP w miejscowości Borek Stary	200 000,00	50 000,00	150 000,00	-
4.	Remont i modernizacja zabytkowych pomników na terenie miejscowości Borek Stary	50 000,00	12 500,00	37 500,00	-
5.	Uporządkowanie terenu przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary	455 000,00	113 750,00	341 250,00	-
6.	Remont ciągów pieszo jezdnych przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary	130 005,00	65 005,00	65 000,00	-
7.	Remont budynków zabytkowego zespołu sakralno-klasztornego w Borku Starym	1 100 000,00	300 000,00	800 000,00	-
8.	Przebudowa drogi gminnej Nr 108927R Borek Stary-Kanada w km 0+500 - 1+300,5 o długości 800,5 m	480 000,00	174 576,00	305 424,00	-
Razem:		3 940 005,00	1 232 081,00	2 707 924,00	-

Tabela 12. Źródła finansowania pozostałych projektów planowanych na terenie miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016

Lp.	Tytuł projektu	Źródła finansowania			
		Całkowita wartość projektu w PLN	Wkład własny	Środki UE	Pozostałe źródła
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Borek Stary	3 225 000,00	967 500,00	2 257 500,00	-
2.	Budowa wodociągu w miejscowości Borek Stary	1 500 000,00	450 000,00	1 050 000,00	-
3.	Budowa drogi Borek Stary - Stawiska /z łącznikiem w stronę szkoły/	1 092 000,00	327 600,00	764 400,00	-
4.	Budowa dróg na terenie miejscowości Borek Stary /pod Klasztor, Zawodzie, Depcza, Muchówki, Szkolna, Plebańska/	1 235 000,00	370 500,00	864 500,00	-
5.	Remont dróg na terenie miejscowości Borek Stary /Szkłana Góra, Królka, Mleczna - Zawodzie/	1 202 500,00	360 750,00	841 750,00	-
6.	Modernizacja dróg na terenie miejscowości Borek Stary /Podgórze, Droga Mleczna, Dąbrówka, Kanada, Sklepiska - Borówki/	3 139 500,00	941 850,00	2 197 650,00	-
7.	Budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 878 w Borku Starym	390 000,00	117 000,00	273 000,00	-
8.	Budowa chodnika od drogi wojewódzkiej do Szkoły Podstawowej w miejscowości Borek Stary	78 000,00	23 400,00	54 600,00	-
9.	Utwardzenie poboczy wraz z budową oświetlenia na terenie miejscowości Borek Stary - Borówki	130 000,00	39 000,00	91 000,00	-
10.	Remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej w miejscowości Borek Stary	80 000,00	24 000,00	56 000,00	-
11.	Remont, modernizacja i rozbudowa budynku pełniącego funkcje noclegowe przy zabytkowym zespole klasztornym w miejscowości Borek Stary	600 000,00	180 000,00	420 000,00	-

Plan Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016

12.	Wymiana okien w kościele, modernizacja centralnego ogrzewania, budowa kotłowni ekologicznej, mała architektura i dojścia - Klasztor w miejscowości Borek Stary	1 129 000,00	338 700,00	790 300,00	-
13.	Renowacja zabytkowego budynku klasztornego w miejscowości Borek Stary	1 465 000,00	219 750,00	1 245 250,00	-
14.	Budowa oświetlenia na terenie miejscowości Borek Stary /Zawodzie, Pustki, Buczyna, Borówki/	195 000,00	58 500,00	136 500,00	
Razem:		15 461 000,00	4 418 550,00	11 042 450,00	-

6.3 Harmonogram realizacji planowanych zadań inwestycyjnych

Tabela 13. Harmonogram realizacji projektów dotyczących odnowy miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji
1.	Modernizacja boisk przy Szkole Podstawowej w Borku Starym wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu - budowa placu zabaw, urządzenie terenów zielonych,	2008-2009
2.	Remont i przebudowa Domu Ludowego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w miejscowości Borek Stary	2013-2015
3.	Remont i modernizacja budynku OSP w miejscowości Borek Stary	2012
4.	Remont i modernizacja zabytkowych pomników na terenie miejscowości Borek Stary,	2009-2013
5.	Uporządkowanie terenu przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary	2009
6.	Remont ciągów pieszo jezdnych przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary	2009
7.	Remont budynków zabytkowego zespołu sakralno-klasztornego w Borku Starym	2010-2011
8.	Przebudowa drogi gminnej Nr 108927R Borek Stary-Kanada w km 0+500 - 1+300,5 o długości 800,5 m	2016

Tabela14. Harmonogram realizacji pozostałych projektów planowanych na terenie miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Borek Stary	2008-2010
2.	Budowa wodociągu w miejscowości Borek Stary	2008-2010
3.	Budowa drogi Borek Stary - Stawiska /z łącznikiem w stronę szkoły/	2009-2011
4.	Budowa dróg na terenie miejscowości Borek Stary /pod Klasztor, Zawodzie, Depcza, Muchówki, Szkolna, Plebańska/	2010-2015
5.	Remont dróg na terenie miejscowości Borek Stary /Szkłana Góra, Królka, Mleczna - Zawodzie/	2014-2015
6.	Modernizacja dróg na terenie miejscowości Borek Stary /Podgórze, Droga Mleczna, Dąbrówka, Kanada, Sklepiska - Borówki/	2008-2016
7.	Budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 878 w Borku Starym	2010-2011
8.	Budowa chodnika od drogi wojewódzkiej do Szkoły Podstawowej w miejscowości Borek Stary	2010
9.	Utwardzenie poboczy wraz z budową oświetlenia na terenie miejscowości Borek Stary - Borówki	2008-2012
10.	Remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej w miejscowości Borek Stary	2011
11.	Remont, modernizacja i rozbudowa budynku pełniącego funkcje noclegowe przy zabytkowym zespole klasztornym w miejscowości Borek Stary	2009
12.	Wymiana okien w kościele, modernizacja centralnego ogrzewania, budowa kotłowni ekologicznej, mała architektura i dojścia - Klasztor w miejscowości Borek Stary	2011
13.	Renowacja zabytkowego budynku klasztornego w miejscowości Borek Stary	2011
14.	Budowa oświetlenia na terenie miejscowości Borek Stary /Zawodzie, Pustki, Buczyzna, Borówki/	2009-2011

VII. SYSTEM REALIZACJI PLANU

7.1 Wdrażanie Planu

Układ instytucjonalny wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016 stanowić będą:

- Burmistrz Tyczyna,
- Rada Miejska,
- Rada Sołecka,
- Samodzielne stanowisko ds. planowania i realizacji inwestycji liniowych,
- Samodzielne stanowisko ds. planowania i realizacji inwestycji drogowych,
- Samodzielne stanowisko ds. planowania i realizacji inwestycji kubaturowych.

Burmistrz Tyczyna

Podstawowym podmiotem układu instytucjonalnego wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016 będzie Burmistrz Tyczyna.

Na Burmistrzu spoczywać będzie odpowiedzialność za realizację Planu. Będzie podejmował on decyzje w zakresie zmian hierarchii projektów w ramach poszczególnych grup projektów, a także będzie decydował o wprowadzaniu nowych projektów. Burmistrz Tyczyna będzie odpowiedzialny za wykonanie uchwał Rady Miejskiej dotyczących Planu.

Rada Miejska

Ważną rolę w układzie instytucjonalnym wdrażania Planu będzie pełnić Rada Miejska, podejmując uchwały w sprawie przyjęcia oraz aktualizacji Planu. Na forum Rady Miejskiej oraz jej komisji prezentowane będą sprawozdania z realizacji Planu oraz informacje o przygotowywanych aktualizacjach dokumentu.

Rada Sołecka

Ważnym elementem układu instytucjonalnego wdrażania Planu będzie Rada Sołecka. Do zadań Rady będzie należało:

- opiniowanie realizacji Planu na podstawie sprawozdania,
- zgłaszanie propozycji projektów celem umieszczenia w Planie,
- opiniowanie zmian zgłaszanych do Planu,
- przyjmowanie zadań do realizacji,
- przyjmowanie Planu.

**Samodzielne stanowisko ds. planowania i realizacji inwestycji liniowych,
Samodzielne stanowisko ds. planowania i realizacji inwestycji drogowych,
Samodzielne stanowisko ds. planowania i realizacji inwestycji kubaturowych.**

Do osób zajmujących samodzielne stanowiska będą należały następujące zadania: aktualizowanie Planu, w tym przedstawianie propozycji zmian Planu wynikających ze zmian w poszczególnych projektach, w budżetach lub harmonogramach ich realizacji, które pojawią się w przypadku ogłaszania naborów wniosków lub zaistnienia innych okoliczności Radzie Sołeckiej. Dodatkowo do zadań będzie należało aktualizowanie danych statystycznych zawartych w Ogólnej charakterystyce miejscowości Borek Stary stanowiącej pierwszą część Planu.

7.2 Monitoring, sprawozdawczość i promocja

System monitorowania będzie miał na celu określenie stopnia realizacji Planu. Odpowiedzialnymi za sporządzanie sprawozdań z realizacji dokumentu będą Inspektorzy ds. planowania i realizacji inwestycji liniowych, drogowych i kubaturowych. Głównym koordynatorem monitoringu będzie Inspektor ds. planowania i realizacji inwestycji kubaturowych. Sprawozdania będą przedstawiane Radzie Miejskiej.

Za promocję Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2016 odpowiadał będzie Referent ds. informatyki i informacji publicznej. Promocja Planu realizowana będzie poprzez:

- Informacje umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej,
- Informacje zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego dotyczące uchwalania Planu, aktualizacji w związku z ogłoszonymi naborami,
- Informacje zamieszczane w dwutygodniku Głos Tyczyna dotyczące uchwalania Planu, aktualizacji w związku z ogłoszonymi naborami.